

KiVa –koulussa ei kiusata

Ohjelman tavoitteina ovat **kiusaamisen ehkäiseminen**, tehokas puuttuminen kiusaamistilanteisiin ja jatkuva seuranta. Pyrimme koulussa **ennaltaehkäisemään** kiusaamista. Luokka-asteilla 1 ja 4 pidetään ns. KiVa – koulu tunteja, joilla on erilaisia teemoja, mm. ryh-mässä toimiminen, toisen kunnioittaminen, kuinka olen hyvä kaveri, tun- netaidot ja erilaisuus on rikkaus. Lisäksi tunnetaitoja harjoitellaan jokaisella luokka-asteella. Koulussamme on käytössä KiVa –koulu materiaali, joita hyödynnetään luokkien kanssa käytävien keskustelujen pohjana. Materiaalin avulla voidaan myös pohtia erilaisia rooleja kiusaamistilanteissa ja miten voisit toimia toisin, jos huomaan kiusaamista.

Koulukiusaamisen selvittelyn toimintamalli KiVa-koulussa

Kiusaamisen määritelmä:

Kiusaaminen on:

- Toistuvaa (viikottaista tai päivittäistä)
- Tahallista pahan mielen tuottamista yhdelle ja samalle henkilölle - Kiusattu on alistetussa asemassa kiusaajaan nähden Kiusaamista on esimerkiksi:
- fyysinen väkivalta
- nimittely, arvostelu, vähättely ja selän takana haukkuminen
- ryhmän ulkopuolelle sulkeminen
- toisen yllyttäminen kiusaamiseen
- kiusaamiseen puuttumatta jättäminen kun sellaista huomaa

Jos / kun opettaja saa tietoonsa, että jotakin oppilasta kiusataan koulussa hän selvittää;

miten oppilasta kiusataan (sanallisesti, fyysisesti, psyykkisesti)

miten kiusaaminen on ilmennyt

keitä kiusaamiseen on osallistunut

milloin kiusaamista on tapahtunut

Luokanopettaja puuttuu kaikkiin riita -/ kiusaamistilanteisiin. Tilanteiden toistuessa ja jatkuessa hän arvioi täytyvätkö kiusaamisen kriteerit.

Mikäli kiusaamisen kriteerit täyttyvät hän kertoo asiasta KiVa –tiimille, joka jatkaa asian

selvittelyä; Ensin haastatellaan kiusattu oppilas, jolloin hän voi kertoa rauhassa

kiusaamistilanteesta. Tämän jälkeen haastatellaan kiusaajaksi/ kiusaajiksi nimetty oppilas /oppilaat yksitellen. Sitten keskustellaan yhdessä kaikkien kiusaamiseen osallistuneiden oppilaiden kanssa

ja tehdään yhteiset sopimukset. Oppilaiden kanssa käydään myös läpi kiusaamistilanteessa

vaihtoehtoisia toimintata-poja. Huoltajia tiedotetaan tilanteesta sekä toivotaan heidän käyvän

keskustelua oppilaan kanssa asiasta. **Annetaan kaikille asian-osaisille mahdollisuus korjata**

omaa käytöstään yhdessä sovittujen tavoitteiden mukaisesti. Tavoitteiden tärkeä osa on

seuranta, siis opettajat seuraavat em. oppilaiden käyttäytymistä eri tilanteissa, mm. välitunneilla,

siirtymätilanteissa, ruokailussa sekä tunti-ilan-teissa. Yhteisesti sovitun sopimuksen rikkomisesta

tiedotetaan KiVa -tiimiä. Tällöin käydään uudelleen läpi sovitut säännöt ja kannustetaan oppilaita

muistamaan ne. Seurantaan liittyen jutellaan kiusatun oppilaan kanssa sen hetkisestä tilanteesta

kiusaamisen suhteen (onko mennyt parempaan tai huonompaan suuntaan). Seuranta aloitetaan

yleensä lyhyellä aikavälillä (esim. kahden päivän välillä) ja aikaväliä pidennetään sen mukaan, kun

huomataan oppilaiden muistavan tehdyt sopimukset. Matkan varrella kysellään kuulumisia itse

kultakin asianosaiselta ja kannustetaan, kun on onnistuttu tai tsempataan, jos lipsumista on

tapahtunut.

Oppilailla (erityisesti kiusaamistilanteissa) on aina mahdollisuus tulla keskustelemaan tilanteestaan / mieltä

painavista asioistaan kuten myös onnistumisistaan KiVa –tiimin/ erityisopettajan tai kuraattorin kanssa.

Mikäli kiusaaminen ei lopu kutsutaan huoltajat koululle suunnittele-maan yhteisiä toimintatapoja tilanteen rauhoittamiseksi.